

Väljaandja : Riigikogu
Akti või dokumendi liik : seadus
Teksti liik : algtekst, terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp. : 11.02.2005
Redaktsiooni kehtivuse lõpp : Hetkel kehtiv
Avaldamismärge : RTI, 01.02.2005, 6, 21

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 25. jaanuari 2005. a
otsusega nr 769

**ÜLEÜHENDUSELISE ETTEVÕTJA, ÜLEÜHENDUSELISE ETTEVÕTJATE GRUPI JA EUROOPA
ÄRIÜHINGU TEGEVUSSE TÖÖTAJATE KAASAMISE SEADUS¹**
Vastu võetud 12. jaanuaril 2005. a

1. peatükk
ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

Käesolev seadus sätestab õiguslikud alused:

- 1) Euroopa töönoukogu asutamiseks või informeerimis- ja konsulteerimismenetluse sisseseadmiseks üleühenduselise ettevõtja või üleühenduselise ettevõtjate grupi tasandil;
- 2) töötajate kaasamiseks Euroopa äriühingu (*Societas Europaea*, edaspidi *SE*) tegevusse.

§ 2. Seaduse eesmärk

Käesoleva seaduse eesmärk on edendada töötajate kaasamist, milleks on:

- 1) töötajate informeerimine ja konsulteerimine üleühenduselise ettevõtja või üleühenduselise ettevõtjate grupi tegevusest või
- 2) töötajate informeerimine, konsulteerimine ja osalemine SE tegevuses.

§ 3. Põhimõisted

Käesolevas seaduses kasutatakse järgmisi põhimõisteid:

- 1) informeerimine tähendab töötajate esindajatele või töötajatele asjakohasel tasandil teabe edastamist, mis võimaldab töötajatel saada õigeaegselt selget ja piisavalt põhjalikku ülevaadet ettevõtja struktuurist, majanduslikust ja tööhõiveolukorrast ning nende võimalikust arengust ja muudest töötajate huve puudutavatest asjaoludest, samuti saada aru olukorra ja muude asjaolude mõjust töötajatele;
- 2) konsulteerimine tähendab töötajate esindajate ja ettevõtja vahelist seisukohtade vahetamist ning dialoogi pidamist asjakohasel tasandil, mis võimaldab töötajate esindajatel esitada arvamusi ning saada ettevõtjalt põhjendatud vastuseid esitatud arvamustele;
- 3) liikmesriik käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga liitunud riik.

2. peatükk
**TÖÖTAJATE KAASAMINE ÜLEÜHENDUSELISE ETTEVÕTJA VÕI ÜLEÜHENDUSELISE
ETTEVÕTJATE GRUPI TASANDIL**

1. jagu
Üldsätted

§ 4. Käesoleva peatüki kohaldamine

(1) Käesolevat peatükki kohaldatakse järgmistel juhtudel:

- 1) üleühenduselise ettevõtja või üleühenduselise ettevõtjate grupi kontrolliva ettevõtja keskjuhatas asub Eestis,
- 2) üleühenduselise ettevõtja või üleühenduselise ettevõtjate grupi kontrolliva ettevõtja keskjuhatas ei asu liikmesriigis, kuid vajaduse korral selleks määratud liikmesriikide keskjuhatuse esindaja asub Eestis, või

3) üleühenduselise ettevõtja või üleühenduselise ettevõtjate grupi kontrolliva ettevõtja keskjuhatuse ei asu liikmesriigis ja keskjuhatuse esindajat liikmesriikides määratud ei ole, kuid mille liikmesriikide v ordluses suurima töötajate arvuga ettevõtte või kontrollitav ettevõtja asub Eestis.

(2) Käesolevat peatükki ei kohaldata kaubanduslikuks meres õiduks kasutatavate laevade laevapere liikmetele.

(3) Olenemata käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatust, kohaldatakse töötajate arvu kindlaksmääramisel Eestis käesoleva seaduse §-s 9 sätestatut ning läbirääkimiste erikomisjoni ja Euroopa töönoukogu Eesti töötajaid esindavate liikmete valimisel käesoleva seaduse §-des 19 ja 27 sätestatut.

§ 5. Ettevõtja

Käesolevas seaduses ettevõtja kohta sätestatut kohaldatakse kõigile ettevõtlusega tegelevatele isikutele, välja arvatud riik ja kohaliku omavalitsuse üksus.

§ 6. Ettevõtte

Käesolevas seaduses kasutatakse ettevõtte mõistet äriseadustikus (RT I 1995, 26–28, 355; 1998, 91–93, 1500; 1999, 10, 155; 23, 355; 24, 360; 57, 596; 102, 907; 2000, 29, 172; 49, 303; 55, 365; 57, 373; 2001, 34, 185; 56, 332 ja 336; 89, 532; 93, 565; 2002, 3, 6; 35, 214; 53, 336; 61, 375; 63, 387 ja 388; 96, 564; 102, 600; 110, 657; 2003, 4, 19; 13, 64; 18, 100; 78, 523; 88, 591; 2004, 86, 582; 89, 613) sätestatud tähenduses, arvestades käesoleva seaduse §-st 5 tulenevat erisust.

§ 7. Üleühenduseline ettevõtja

Üleühenduseline ettevõtja on ettevõtja, kellel on liikmesriikides kokku vähemalt 1000 töötajat, kellest vähemalt kahes liikmesriigis on kummaski vähemalt 150 töötajat.

§ 8. Üleühenduseline ettevõtjate grupp

Üleühenduseline ettevõtjate grupp on ettevõtjate grupp, millel on:

- 1) liikmesriikides kokku vähemalt 1000 töötajat;
- 2) vähemalt kaks gruppi kuuluvat ettevõtjat eri liikmesriikides;
- 3) vähemalt üks gruppi kuuluv vähemalt 150 töötajaga ettevõtja ühes liikmesriigis ja vähemalt üks gruppi kuuluv vähemalt 150 töötajaga ettevõtja teises liikmesriigis.

§ 9. Töötajate arvu kindlaksmääramine Eestis

Eestis asuva üleühenduselise ettevõtjate gruppi kuuluva ettevõtja ja üleühenduselise ettevõtja ettevõtete töötajate arvu kindlaksmääramisel võetakse aluseks nende töötajate keskmine arv, kes on ettevõtjaga töösuhtes olnud viimase kahe aasta jooksul, arvates läbirääkimiste alustamisest Euroopa töönoukogu asutamiseks või muu informeerimis- ja konsulteerimismenetluse sisseadmiseks.

§ 10. Kontrolliv ettevõtja

(1) Kontrolliv ettevõtja käesoleva seaduse tähenduses on ettevõtjate gruppi kuuluv ettevõtja, kes omab ühe või enama ettevõtjate gruppi kuuluva ettevõtja (kontrollitav ettevõtja) üle valitsevat mõju omandi või rahalise osaluse omamise kaudu, lepingu või põhikirja alusel või muul viisil, millega otseselt või kaudselt võib teist ettevõtjat mõjutada.

(2) Kui pole tõendatud vastupidist, eeldatakse ühe ettevõtja valitsevat mõju teise ettevõtja üle, kui ettevõtja otseselt või kaudselt:

- 1) omab enamikku selle ettevõtja märgitud kapitalist,
- 2) kontrollib selle ettevõtja emiteeritud kapitaliga seotud häälteenamust või
- 3) saab nimetada või tagasi kutsuda enamiku selle ettevõtja juhtorgani liikmetest.

(3) Valitseva mõju teostamiseks ei loeta ülesannete täitmist likvideerimismenetluses, makseõla sissenõudmisel või muudel sellesarnastel juhtudel.

(4) Kui mitu ettevõtjate gruppi kuuluvat ettevõtjat vastavad üheaegselt ühele või enamale käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tingimusele, loetakse kontrollivaks ettevõtjaks ettevõtja, kes vastab lõike 2 punktis 3 sätestatud tingimusele. Kui ükski ettevõtjate gruppi kuuluv ettevõtja ei vasta lõike 2 punktis 3 nimetatud

tingimusele, loetakse kontrollivaks ettevõtjaks ettevõtja, kes vastab lõike 2 punktis 2 nimetatud tingimusele, kui ei suudeta tõendada, et teine ettevõtja omab valitsevat mõju.

(5) Olenemata lõigetes 1 ja 2 sätestatust, ei loeta ettevõtjat kontrollivaks teise ettevõtja suhtes, kus ettevõtja omab aktsiaid või osasid, kui esimesena nimetatud ettevõtja on EL Nõukogu määruse 139/2004/EÜ kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (ELT L 24, 29.01.2004, lk 1–22) artikli 3 lõike 5 punktis a või c sätestatud äriühing.

(6) Kontrolliva ettevõtja kindlaksmääramisel kohaldatakse selle liikmesriigi õigust, mille kohaselt see ettevõtja tegutseb. Kui ettevõtja ei tegutse liikmesriigi õiguse kohaselt, kohaldatakse kontrolliva ettevõtja kindlaksmääramisel selle liikmesriigi õigust, kus asub selle ettevõtja esindaja või viimase puudumisel ettevõtjate gruppi kuuluva suurima töötajate arvuga ettevõtja juhtorgan.

(7) Kontrolliv ettevõtja ja tema kontrollitavad ettevõtjad moodustavad ettevõtjate grupi.

§ 11. Keskjuhatuse ja juhtkond

(1) Keskjuhatuse on ülehenduselise ettevõtja juhtorgan või ülehenduselise ettevõtjate grupi kontrolliva ettevõtja juhtorgan.

(2) Juhtkond on ülehenduselise ettevõtjate grupi kontrollitava ettevõtja juhtorgan või ülehenduselise ettevõtja ettevõtte juhtimise eest vastutav isik või vastutavad isikud vastavalt ettevõtja otsusele, põhikirjale või ühingulepingule.

§ 12. Keskjuhatuse kohustus

(1) Keskjuhatuse on kohustatud tagama vajalikud tingimused ja meetmed ülehenduselise ettevõtja või ettevõtjate grupi Euroopa töö nõukogu asutamiseks või muu informeerimis- ja konsulteerimismenetluse sisseadmiseks.

(2) Kui ülehenduselise ettevõtjate grupi kuulub üks või rohkem ülehenduselise ettevõtja või ülehenduselise ettevõtjate grupi, asutatakse Euroopa töö nõukogu ainult grupi tasandil, välja arvatud, kui informeerimise ja konsulteerimise kokkuleppega ei ole määratud teisiti.

(3) Kui keskjuhatuse ei asu liikmesriigis, määrab keskjuhatuse vajaduse korral oma esindaja Eestis, kes täidab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohustusi. Sellise esindaja puudumisel täidab kohustusi selle liikmesriigi ülehenduselise ettevõtja ettevõtte või ülehenduselise ettevõtjate grupi sellise kontrollitava ettevõtja juhtkond, kus töötab liikmesriikide võrdluses kõige rohkem töötajaid.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud esindaja või esindajad või nende puudumisel juhtkond täidavad käesolevast seadusest tulenevaid keskjuhatuse ülesandeid.

§ 13. Euroopa töö nõukogu

Euroopa töö nõukogu on töötajaid esindav organ, mis on moodustatud vastavalt käesoleva seaduse §-s 22 nimetatud kokkuleppele või vastavalt käesoleva peatüki 2. ja 3. jaotise sätetele eesmärgiga informeerida ja konsulteerida ülehenduselise ettevõtja ja ülehenduselise ettevõtjate grupi töötajaid.

§ 14. Keskjuhatuse ja Euroopa töö nõukogu koostöö

Keskjuhatuse ja Euroopa töö nõukogu teevad koostööd vastastikuse usalduse alusel, lähtudes nii töötajate kui ettevõtjate huvidest. Sama põhimõtet kohaldatakse ka keskjuhatuse ja töötajate esindajate koostööle informeerimis- ja konsulteerimismenetluse raames.

2. jagu

Euroopa töö nõukogu asutamine ning töötajate informeerimise ja konsulteerimise menetluse sisseadmine

1. jaotis

Läbirääkimised töötajate informeerimise ja konsulteerimise üle

§ 15. Läbirääkimiste alustamine

(1) Keskjuhatuse alustab läbirääkimisi Euroopa töö nõukogu asutamiseks või muu informeerimis- ja

konsulteerimismenetluse sisseseadmiseks omal algatusel või vähemalt kahe liikmesriigi vähemalt 100 töötaja või nende esindaja kirjalikul taotlusel. Mitme samaaegse taotluse korral liidetakse esitatud taotlustel märgitud töötajad või töötajate allkirjad.

(2) Töötajatel või nende esindajatel on õigus läbirääkimiste alustamise taotlemise otsustamiseks saada keskjuhatuselt teavet töötajate arvu ja nende jaotuse kohta liikmesriikides ettevõtjate ja ettevõtete vahel, samuti saada teavet ettevõtja või ettevõtjate grupi struktuuri kohta.

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatule on töötajatel või nende esindajatel, samuti ettevõtjate gruppi kuuluvatel ettevõtjatel õigus saada ettevõtjatelt ja ettevõtjate gruppi kuuluvatelt ettevõtjatelt teavet, mis on vajalik üleühenduselise ettevõtja või üleühenduselisse ettevõtjate gruppi kuulumise kontrollimiseks ja keskjuhatusel ülesannete täitja väljaselgitamiseks.

(4) Kui taotlus esitatakse Eestis asuval üleühenduselise ettevõtjate grupi kontrollitava ettevõtja või üleühenduselise ettevõtja ettevõtte juhtkonnale, edastab viimane selle viivitamata keskjuhatusel ja teavitab taotluse edastamisest taotluse esitanud töötajaid või nende esindajaid.

§ 16. Läbirääkimiste erikomisjoni koosseis

(1) Läbirääkimiste erikomisjon on organ, mis moodustatakse eesmärgiga pidada keskjuhatusel läbirääkimisi Euroopa töönõukogu asutamiseks või muu informeerimis- ja konsulteerimismenetluse sisseseadmiseks.

(2) Läbirääkimiste erikomisjonis võib olla kolm kuni 29 liiget.

(3) Läbirääkimiste erikomisjonis on vähemalt üks töötajate esindaja igast liikmesriigist, kus asub üleühenduseline ettevõtja, tema ettevõtte või üleühenduselise ettevõtjate grupi kontrolliv ettevõtja või kontrollitav ettevõtja.

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatule jagunevad töötajate esindajate kohad läbirääkimiste erikomisjonis järgmiselt:

- 1) üks esindaja igast liikmesriigist, kus töötab vähemalt 25% üleühenduselise ettevõtja või ettevõtjate grupi töötajatest;
- 2) kaks esindajat igast liikmesriigist, kus töötab vähemalt 50% üleühenduselise ettevõtja või ettevõtjate grupi töötajatest;
- 3) kolm esindajat igast liikmesriigist, kus töötab vähemalt 75% üleühenduselise ettevõtja või ettevõtjate grupi töötajatest.

(5) Läbirääkimiste erikomisjon ja keskjuhatus võivad kokku leppida, et komisjonis on õigus osaleda ka teiste riikide töötajate esindajatel, määrates nende arvu ning komisjoni töös osalemise staatuse.

§ 17. Läbirääkimiste erikomisjoni Eesti töötajaid esindavate liikmete valimine

(1) Eestis asuva käesoleva seaduse § 16 lõikes 3 nimetatud ettevõtja või ettevõtte töötajaid esindava läbirääkimiste erikomisjoni liikme või liikmed valib töötajate üldkoosolek. Läbirääkimiste erikomisjoni liikme või liikmete valimise korra kinnitab töötajate üldkoosolek. Valimise kord peab tagama kõikidele töötajatele võimaluse osaleda valimistel.

(2) Kui Eestis asub mitu käesoleva seaduse § 16 lõikes 3 nimetatud ettevõtjat või ettevõtet, valib läbirääkimiste erikomisjoni liikme või liikmed töötajate esindajatest moodustatud ühisesindus. Ühisesindusse kuulub igast asjaomasest ettevõtjast või ettevõttest kolm töötajate esindajat, kes on valitud töötajate endi hulgast vastavalt käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud läbirääkimiste erikomisjoni liikme või liikmete valimise korrale.

(3) Ühisesinduse kutsus kokku suurima töötajate arvuga ettevõtja või ettevõtte vanuselt vanim töötajate esindaja. Ühisesinduse liikme hääle arv määratakse proportsionaalselt tema poolt esindatava ettevõtja või ettevõtte töötajate arvuga. Ühe ettevõtja või ettevõtte töötajate esindajatel on igauhel sama hääle arv.

§ 18. Läbirääkimiste erikomisjoni liikmetest teavitamine

(1) Läbirääkimiste erikomisjon annab keskjuhatusel viivitamata teada oma liikmetest, näidates nende nimesid ja kontaktandmed, samuti liikme poolt esindatava ettevõtja või ettevõtte.

(2) Keskjuhatus edastab saadud teabe üleühenduselise ettevõtja ettevõtte või ettevõtjate gruppi kuuluvate ettevõtjate juhtkondadele.

§ 19. Kokkuleppe sõlmimine läbirääkimiste erikomisjoni ja keskjuhatuse vahel

(1) Läbirääkimiste erikomisjon peab keskjuhatusega koostöö ja vastastikuse usalduse alusel läbirääkimisi eesmärgiga jõuda kirjalikule kokkuleppele, millega määratakse kindlaks Euroopa tööõukogu asutamine või muu informeerimis- ja konsulteerimismenetlus.

(2) Keskjuhatus varustab läbirääkimiste erikomisjoni õigeaegselt teabe ja dokumentidega, mida komisjon vajab oma ülesannete täitmiseks.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kokkuleppe sõlmimiseks korraldab keskjuhatus viivitamata pärast läbirääkimiste erikomisjoni koosseisu selgumist nimetatud komisjoniga asutamiskoosoleku, millest teavitatakse ka juhtkondi.

(4) Läbirääkimiste erikomisjon võib vähemalt kahekolmandikulise hääletenamusega otsustada, et läbirääkimisi ei alustata või lõpetatakse juba alustatud läbirääkimised. Otsus peatab käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kokkuleppe sõlmimise menetluse. Sellisel juhul ei kohaldata käesoleva jao 3. jaotises sätestatud läbirääkimiste mitteamalustamise või lõpetamise otsus vormistatakse kirjalikult koos hääletustulemustega. Otsusele kirjutab alla läbirääkimiste erikomisjoni volitatud liige. Otsuse ärakiri saadetakse keskjuhatusele.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud otsuse vastuvõtmise järel ei või uut taotlust läbirääkimiste alustamiseks esitada varem kui kahe aasta möödumisel, välja arvatud, kui pooled ei kehtesta lühemat perioodi.

§ 20. Läbirääkimiste erikomisjoni töökorraldus ja kulud

(1) Läbirääkimiste erikomisjon ja keskjuhatus võivad kokkuleppel kehtestada läbirääkimiste reglemendi. Kui reglemendi ei kehtestata, võivad läbirääkimiste erikomisjon ja keskjuhatus asutamiskoosoleku alguses kindlaks määrata, kuidas korraldatakse edaspidised läbirääkimised.

(2) Läbirääkimiste erikomisjon võtab otsused vastu lihtääletenamusega, välja arvatud käesoleva seaduse § 19 lõikes 4 nimetatud juhul.

(3) Läbirääkimiste erikomisjon võib valida oma liikmete hulgast esimehe.

(4) Läbirääkimiste erikomisjon võib ülesannete tulemuslikumaks täitmiseks läbirääkimistele omal valikul kaasata abistavaid eksperte.

(5) Läbirääkimiste erikomisjonil on õigus enne kohtumist keskjuhatusega korraldada oma liikmete ettevalmistav koosolek, kus keskjuhatuse esindajad ei osale, ning kutsuda sinna omal valikul osalejaid.

(6) Keskjuhatus hüvitab läbirääkimiste erikomisjoni moodustamise ja tööga, sealhulgas keskjuhatusega peetavate läbirääkimistega, kaasnevad mõistlikud kulud, mis võimaldavad läbirääkimiste erikomisjonil oma ülesandeid asjakohaselt ja takistamatult täita. Läbirääkimiste erikomisjoni algatusel eksperdi kaasamise korral hüvitab keskjuhatus vähemalt ühe eksperdi kutsumisega kaasnevad kulud.

*2. jaotis**Riikidevaheline informeerimise ja konsulteerimise kokkulepe***§ 21. Euroopa tööõukogu kokkulepe**

Läbirääkimiste erikomisjoni ja keskjuhatuse kokkulepe Euroopa tööõukogu asutamise kohta peab olema kirjalikus vormis ja selles peavad sisalduma vähemalt järgmised tingimused:

- 1) kokkuleppega hõlmatud üleühenduselise ettevõtjate gruppi kuuluvad ettevõtjad või üleühenduselise ettevõtja ettevõtte;
- 2) Euroopa tööõukogu koosseis, liikmete arv, kohtade jaotus ja ametiaeg;
- 3) Euroopa tööõukogu ülesanded ja Euroopa tööõukogu informeerimise ja konsulteerimise kord;
- 4) Euroopa tööõukogu koosolekute pidamise koht, sagedus ja kestus;
- 5) Euroopa tööõukogule eraldatud rahalised ja materiaalsed vahendid;
- 6) kokkuleppe kestus, kokkuleppe muutmine, kui toimuvad struktuurimuudatused, ning uute läbirääkimiste pidamine, kui lõpeb kokkuleppe kehtivus ja toimuvad struktuurimuudatused.

§ 22. Informeerimis- ja konsulteerimismenetluse kokkulepe

Läbirääkimiste erikomisjoni ja keskjuhatusesse kehtestada Euroopa töönõukogu asutamise asemel muu informeerimis- ja konsulteerimismenetlus peab olema kirjalikus vormis ja selles peavad sisalduma vähemalt järgmised tingimused:

- 1) millisel viisil on töötajate esindajatel õigus saada keskjuhatuselt teavet töötajate huve oluliselt mõjutavate riikidevahelise iseloomuga küsimuste kohta ning pidada nende küsimuste üle konsultatsioone;
- 2) millisel viisil toimuvad töötajate esindajate kohtumised keskjuhatuses, et pidada keskjuhatuses edastatud teabe põhjal ühiseid konsultatsioone.

3. jaotis

Seadusjärgne Euroopa töönõukogu ning informeerimine ja konsulteerimine

1. alljaotis

Euroopa töönõukogu

§ 23. Seadusjärgse Euroopa töönõukogu asutamine

Euroopa töönõukogu asutatakse käesoleva jaotise kohaselt, kui:

- 1) keskjuhatus ja läbirääkimiste erikomisjon teevad vastava otsuse;
- 2) keskjuhatus keeldub läbirääkimiste alustamisest kuue kuu jooksul käesoleva seaduse § 15 lõikes 1 nimetatud taotluse esitamisest arvates või
- 3) kolme aasta möödumisel taotluse esitamisest ei ole käesoleva seaduse §-s 21 või 22 nimetatud kokkulepet sõlmitud ja läbirääkimiste erikomisjon ei ole vastu võtnud § 19 lõikes 4 nimetatud otsust.

§ 24. Euroopa töönõukogu koosseis

(1) Euroopa töönõukogu koosseisu kuuluvad üleühenduselise ettevõtja või ettevõtjate grupi töötajad, kes valitakse või nimetatakse igas liikmesriigis vastavalt selleks ettenähtud korrale.

(2) Euroopa töönõukogusse kuulub vähemalt kolm ja mitte rohkem kui 30 liiget.

(3) Euroopa töönõukogus on vähemalt üks esindaja igast liikmesriigist, kus asub üleühenduseline ettevõtja, tema ettevõtte või üleühenduselise ettevõtjate grupi kontrolliv ettevõtja või kontrollitav ettevõtja.

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatule jagunevad esindajate kohad Euroopa töönõukogus järgmiselt:

- 1) üks esindaja igast liikmesriigist, kus töötab vähemalt 25% üleühenduselise ettevõtja või ettevõtjate grupi töötajatest;
- 2) kaks esindajat igast liikmesriigist, kus töötab vähemalt 50% üleühenduselise ettevõtja või ettevõtjate grupi töötajatest;
- 3) kolm esindajat igast liikmesriigist, kus töötab vähemalt 75% üleühenduselise ettevõtja või ettevõtjate grupi töötajatest.

§ 25. Euroopa töönõukogu Eesti töötajaid esindavate liikmete valimine

Euroopa töönõukogu Eesti töötajaid esindavate liikmete valimisel kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 17 sätestatut.

§ 26. Euroopa töönõukogu liikmete volituste aeg ja uute liikmete nimetamine

(1) Euroopa töönõukogu liikmete volituste aeg on neli aastat, välja arvatud, kui volitused lõppevad ennetähtaegselt liikme enda algatusel või mõnel muul põhjusel (võimetus oma kohustusi täita, kohustuste täitmise keeldumine, pikaajaline haigus, käesolevast seadusest tulenevate nõuete rikkumine vms).

(2) Iga kahe aasta tagant Euroopa töönõukogu asutamisest arvates kontrollib keskjuhatus, kas töötajate arv liikmesriikides on oluliselt muutunud ja kas on vajalik teha muudatusi Euroopa töönõukogu koosseisus, et see vastaks käesoleva seaduse §-s 24 sätestatud Euroopa töönõukogu koosseisule. Keskjuhatus informeerib Euroopa töönõukogu saadud tulemustest.

(3) Kui Euroopa töönõukogu koosseisu on vaja muuta, kutsub Euroopa töönõukogu pädevaid organeid valima või nimetama uusi liikmeid nendest liikmesriikidest, kus eelneva perioodiga võrreldes on vajalik töötajate esindajate arvu muutmine. Uute liikmete nimetamine lõpetab eelmiste liikmete volitused.

§ 27. Kokkuleppe sõlmimiseks läbirääkimiste alustamine

(1) Neli aastat pärast Euroopa töö nõukogu asutamist selgitab Euroopa töö nõukogu, kas alustada keskjuhatuses läbirääkimisi käesoleva seaduse § 19 lõikes 1 nimetatud kokkuleppe sõlmimiseks või jätkata käesoleva jaotise sätete kohaldamist.

(2) Kui Euroopa töö nõukogu otsustab alustada läbirääkimisi kokkuleppe sõlmimiseks, on tal samad õigused ja kohustused nagu läbirääkimiste erikomisjonil.

§ 28. Euroopa töö nõukogu koosseisust teavitamine

(1) Euroopa töö nõukogu või läbirääkimiste erikomisjon annab keskjuhatuses viivitamata teada töö nõukogu liikmetest, näidates nende nimed ja kontaktandmed, samuti ettevõtja või ettevõtte, mida liige esindab.

(2) Keskjuhatus edastab saadud teabe ülevõetud ettevõtja ettevõtte või ettevõtjate gruppi kuuluvate ettevõtjate juhtkondadele.

§ 29. Euroopa töö nõukogu asutamiskoosolek

Keskjuhatus korraldab kohe pärast Euroopa töö nõukogu koosseisu selgumist asutamiskoosoleku, kus Euroopa töö nõukogu võtab vastu oma töökorra ning valib liikmete hulgast esimehe ja vajaduse korral tema asendaja.

§ 30. Juhtkomisjon

(1) Euroopa töö nõukogu võib moodustada kuni kolmeliikmelise juhtkomisjoni, kes juhivad Euroopa töö nõukogu igapäevast tegevust.

(2) Juhtkomisjoni kuuluvad Euroopa töö nõukogu esimees, samuti kaks valitud liiget, kes esindavad ettevõtjaid või ettevõtteid eri liikmesriikidest.

(3) Kui juhtkomisjoni ei moodustata, juhivad Euroopa töö nõukogu igapäevast tegevust Euroopa töö nõukogu esimees või muu töö nõukogu määratud liige.

§ 31. Euroopa töö nõukogu koosolekud

(1) Euroopa töö nõukogul on õigus keskjuhatuses saadud informatsioonile tuginedes pidada koosolekuid.

(2) Euroopa töö nõukogu võib kaasata abistavaid eksperte.

(3) Euroopa töö nõukogu võtab otsused vastu lihthälteenamusega.

(4) Enne keskjuhatuses koostumist on Euroopa töö nõukogu liikmetel, mille koosseisu on vastavalt käesoleva seaduse § 35 lõikele 3 vajaduse korral laiendatud, õigus omavahel kohtuda keskjuhatuses ja juhtkonna esindajate juuresolekuta.

(5) Euroopa töö nõukogu koosolekud on kinnised.

(6) Juhtkomisjoni olemasolu korral laienevad käesolevas paragrahvis nimetatud õigused ka juhtkomisjonile.

§ 32. Euroopa töö nõukogu tegevuse kulude hüvitamine

Keskjuhatus hüvitab Euroopa töö nõukogu ja juhtkomisjoni tegevusega seotud mõistlikud kulud, mis võimaldavad töö nõukogul ja juhtkomisjonil oma ülesandeid asjakohaselt ja takistamatult täita. Keskjuhatus hüvitab eelkõige järgmised kulud:

- 1) koosolekute korraldamisega seotud kulud;
- 2) tõlketeenuste osutamisega seotud kulud;
- 3) liikmete sõidu- ja majutuskulud;
- 4) vähemalt ühe eksperdi kutsumisega kaasnevad kulud.

2. alljaotis
Informeerimine ja konsulteerimine

§ 33. Euroopa töö nõukogu pädevus informeerimisel ja konsulteerimisel

(1) Euroopa töönõukogul on õigus informeerimisele ja konsulteerimisele küsimustes, mis puudutavad üleühenduselist ettevõtjat või ettevõtjate gruppi tervikuna või vähemalt kahte eri liikmesriikides asuvat ettevõtet või ettevõtjate gruppi kuuluvat ettevõtjat.

(2) Kui keskjuhatuse ei asu liikmesriigis, piirdub Euroopa töönõukogu pädevus küsimustega, mis puudutavad kõiki liikmesriikides asuvaid ettevõtteid või ettevõtjate gruppi kuuluvaid ettevõtjaid või vähemalt kahte eri liikmesriikides asuvat üleühenduselist ettevõtet või ettevõtjate gruppi kuuluvat ettevõtjat.

§ 34. Iga-aastane informeerimine ja konsulteerimine

(1) Euroopa töönõukogul on õigus kohtuda keskjuhatusega vähemalt üks kord aastas, et saada keskjuhatuselt teavet ja konsulteerida keskjuhatusega viimase esitatud aruande põhjal üleühenduselise ettevõtja või ettevõtjate grupi arengu ja tulevikuväljavaadete kohta.

(2) Koosolekul käsitletakse tegevuse arengu ja tulevikuväljavaadete raames eelkõige järgmisi küsimusi:

- 1) ettevõtja struktuur, majanduslik ja finantsolukord;
- 2) äri-, tootmis- ja müügitgevuse võimalikud arengud;
- 3) tööhõive olukord ja selle võimalikud arengud;
- 4) investeeringud;
- 5) olulised muudatused t öökorralduses;
- 6) uute tööviiside või tootmisprotsesside sisseviimine;
- 7) tootmise üleviimine;
- 8) ettevõtjate või nende osade ühinemised, sulgemised või tootmise vähendamised;
- 9) kollektiivsed koondamised.

§ 35. Informeerimine ja konsulteerimine erakorraliste asjaolude ilmnemisel

(1) Juhtkomisjonil on õigus saada õigeaegselt informatsiooni töötajate huve olulisel määral mõjutavate asjaolude kohta, eelkõige ettevõtjate või ettevõtete ümberpaigutamise ja sulgemise või kollektiivsete koondamiste kohta.

(2) Juhtkomisjonil on õigus taotleda kohtumist keskjuhatuse või juhtkonnaga või üleühenduselise ettevõtja või ettevõtjate grupi muu juhtimistasandi iseseisvat otsustamis õigust omava isiku või isikutega ning saada informatsiooni ja konsultatsiooni töötajate huve oluliselt mõjutavate meetmete kohta.

(3) Euroopa töönõukogu liikmed, kelle on valinud üleühenduseliste ettevõtjate või ettevõtete töötajad, keda kavandatakse meetmed otseselt mõjutavad, võivad koos juhtkomisjoniga koosolekutest osa võtta.

(4) Kohtumine informeerimise ja konsulteerimise eesmärgil toimub keskjuhatuse või juhtkonna või üleühenduselise ettevõtja või ettevõtjate grupi muu asjakohase isiku või isikute koostatud kirjaliku aruande alusel kohe pärast aruande valmimist. Juhtkomisjonil on õigus esitada koosoleku lõpus või mõistliku aja jooksul koosoleku lõppemisest arvates arvamus aruande kohta.

(5) Juhtkomisjoni puudumisel teostab käesolevas paragrahvis sätestatud õigusi Euroopa töönõukogu.

§ 36. Kohalike töötajate esindajate informeerimine

Juhtkomisjon või Euroopa töönõukogu liikmed informeerivad üleühenduseliste ettevõtjate ettevõtete või ettevõtjate gruppi kuuluvate ettevõtjate töötajate esindajaid, nende puudumisel töötajaid, käesoleva alljaotise sätete kohase informeerimise ja konsulteerimise sisust ja tulemustest.

*3. jagu
Erisätted*

§ 37. Riikidevahelise informeerimise ja konsulteerimise takistamise keeld

(1) Keelatud on piirata Euroopa töönõukogu ja läbirääkimiste erikomisjoni õigusi, sealhulgas takistada ja mõjutada nende moodustumist ning tegevust, samuti informeerimis- ja konsulteerimismenetluse sisseseadmist ja teostamist.

(2) Keelatud on mõjutada ja takistada Euroopa töönõukogu liikmete, läbirääkimiste erikomisjoni liikmete ning informeerimis- ja konsulteerimismenetluses osalevate töötajate esindajate tegevust nende õiguste piiramise või eeliste lubamise kaudu.

§ 38. Konfidentsiaalne teave

(1) Euroopa töönõukogu liikmetel on keelatud avaldada kolmandatele isikutele või muul viisil käesoleva seaduse vastaselt kasutada neile Euroopa töönõukogu liikme ülesannete täitmisel selgelt konfidentsiaalsena edastatud teavet. Konfidentsiaalse teabe hoidmise kohustus laieneb liikmetele ka pärast nende volituste lõppemist.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohustusega on samuti seotud:

- 1) läbirääkimiste erikomisjoni liikmed;
- 2) töötajate esindajad, kes käesoleva seaduse §-s 22 sätestatud kokkuleppe kohaselt osalevad informeerimis- ja konsulteerimismenetluses;
- 3) eksperdid ja tõlgid.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõigete 1 ning 2 punktides 1 ja 2 nimetatud isikud (töötajate esindajad) ei nõustu edastatud teabe konfidentsiaalsusega, on keskjuhatus kohustatud töötajate esindaja nõudmisel põhjendama teabe konfidentsiaalsust.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohustus ei laiene Euroopa töönõukogu liikme suhtlemisele teiste vastava töönõukogu liikmetega ning ettevõtjate ja ettevõtete töötajate esindajatega, kui nendele tuleb vastavalt käesoleva seaduse §-s 21 sätestatud kokkuleppe või § 36 kohaselt teatavaks teha informeerimis- ja konsulteerimismenetluse sisu ja tulemused, samuti suhtlemisele tõlkide ja ekspertidega, kes abistavad Euroopa töönõukogu tema töös.

(5) Sarnaselt käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud erandiga ei laiene lõikes 1 sätestatud kohustus:

- 1) läbirääkimiste erikomisjoni liikme suhtlemisele ekspertide ja tõlkidega;
- 2) töötajate esindajale, kes käesoleva seaduse §-s 22 sätestatud kokkuleppe kohaselt suhtleb informeerimis- ja konsulteerimismenetluses tõlkide ja ekspertidega ning Eestis asuvate ettevõtjate ja ettevõtete töötajate esindajatega, kui neile tuleb §-s 22 sätestatud kokkuleppe kohaselt teatavaks teha informeerimis- ja konsulteerimismenetluse sisu ja tulemused.

(6) Keskjuhatus võib keelduda teabe andmisest, kui objektiivsete kriteeriumide põhjal otsustades sellise iseloomuga teabe avalikustamine oluliselt kahjustab või võib kahjustada ettevõtja tegevust. See õigus ei laiene teabele töötajate arvu kohta. Teabe andmisest keeldumise korral on keskjuhatus kohustatud esitama objektiivsetele kriteeriumidele tugineva põhjenduse, miks teabe avaldamine oluliselt kahjustab või võib kahjustada ettevõtja tegevust.

§ 39. Konfidentsiaalse teabega seotud vaidluse lahendamise kohtus

Käesoleva seaduse § 38 lõikes 3 nimetatud töötajate esindajal on õigus pöörduda edastatud teabe konfidentsiaalsusest ja teabe andmisest keeldumisest tuleneva vaidluse lahendamiseks kohtusse.

§ 40. Riikidevahelises informeerimises ja konsulteerimises osalevate töötajate esindajate tagatised

(1) Eestis töötavate läbirääkimiste erikomisjoni liikmete, Euroopa töönõukogu liikmete ning käesoleva seaduse § 22 kohaselt informeerimis- ja konsulteerimismenetluses osalevate töötajate esindajate, kes on üleühenduselise ettevõtja või ettevõtjate grupi töötajad, tagatiste suhtes kohaldatakse töölepingu seaduses (RT 1992, 15/16, 241; 1993, 10, 150; RT I 1993, 26, 441; 1995, 14, 170; 16, 228; 1996, 3, 57; 40, 773; 45, 850; 49, 953; 1997, 5/6, 32; 1998, 111, 1829; 1999, 16, 276; 60, 616; 2000, 25, 144; 51, 327; 57, 370; 102, 669; 2001, 17, 78; 42, 233; 53, 311; 2002, 61, 375; 62, 377; 110, 656; 111, 663; 2003, 4, 22; 13, 69; 88, 591; 90, 601; 2004, 37, 256; 86, 584) töötajate esindajatele ettenähtud tagatiste kohta sätestatud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud töötajate esindajatele võimaldatakse töötajate esindamiseks vaba aega ulatuses, mis on vajalik käesolevast seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks. Vaba aja eest säilitatakse töötajate esindajatele keskmine palk.

3. peatükk

TÖÖTAJATE KAASAMINE EUROOPA ÄRIÜHINGU TASANDIL

1. jagu
Üldsätted

§ 41. Käesoleva peatüki kohaldamine

(1) Käesolevat peatükki kohaldatakse juhul, kui asutamisel oleva SE registrijärgseks asukohaks saab Eesti.

(2) Olenemata käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatust, kohaldatakse läbirääkimiste erikomisjoni ja töötajate esinduskogu Eesti töötajaid esindavate liikmete valimisel käesoleva seaduse §-des 54 ja 66 sätestatut.

(3) Kui SE on üleühenduseline ettevõtja või üleühenduselise ettevõtjate grupi kontrolliv ettevõtja käesoleva seaduse §-de 7 ja 10 tähenduses, kohaldatakse SE või tema kontrollitavate ettevõtjate suhtes käesolevat peatükki. Käesoleva seaduse 2. peatükki kohaldatakse juhul, kui SE läbirääkimiste erikomisjon otsustab vastavalt §-le 60 mitte alustada läbirääkimisi või lõpetada juba alustatud läbirääkimised.

(4) Käesoleva peatüki kohaldamine ei piira muu seadusega ettenähtud töötajate õigust informeerimisele ja konsulteerimisele.

§ 42. Euroopa äriühing

Euroopa äriühing (SE) on äriühing, mis on asutatud vastavalt EL Nõukogu määrusele 2157/2001/EÜ Euroopa äriühingu põhikirja kohta (EÜT L 294, 10.11.2001, lk 1–21).

§ 43. Osalevad äriühingud

Osalevad äriühingud käesoleva seaduse tähenduses on äriühingud, mis otseselt osalevad SE asutamises.

§ 44. Asjaomane kontrollitav ettevõtja või ettevõtte

Asjaomane kontrollitav ettevõtja või ettevõtte käesoleva seaduse tähenduses on osaleva äriühingu kontrollitav ettevõtja või ettevõtte, millest saab SE asutamise tulemusena SE kontrollitav ettevõtja või ettevõtte.

§ 45. Töötajate esindajate informeerimise ulatus

SE pädevad organid informeerivad töötajate esinduskogu või töötajate esindajaid küsimustes, mis puudutavad SE-d ja selle liikmesriikides asuvaid kontrollitavaid ettevõtjaid või ettevõtteid või mis ületavad ühes liikmesriigis tegutseva ettevõtte organi pädevust. Informeerimine toimub sellisel ajal, viisil ja sellise sisuga, mis lubab töötajate esindajatel otsuste võimalikku mõju põhjalikult uurida ja vajaduse korral valmistada konsultatsioonideks SE pädeva organiga.

§ 46. Töötajate osalemine

Töötajate osalemine käesoleva seaduse tähenduses on töötajate esinduskogu või töötajate poolt äriühingu tegevuse mõjutamine järgmiste õiguste teostamise kaudu:

- 1) õigus valida või nimetada osa äriühingu nõukogu või haldusnõukogu liikmetest või
- 2) õigus kõigi või osa äriühingu nõukogu või haldusnõukogu liikmete nimetamise suhtes soovitusi anda või vastuseisu väljendada.

§ 47. Euroopa äriühingu läbirääkimiste erikomisjon

SE läbirääkimiste erikomisjon on organ, mis on moodustatud eesmärgiga pidada osalevate äriühingute pädevate organitega läbirääkimisi töötajate kaasamise menetluse sisseseadmiseks SE-s.

§ 48. Töötajate esinduskogu

Töötajate esinduskogu on töötajaid esindav organ, mis on moodustatud vastavalt käesoleva seaduse §-s 62 nimetatud kokkuleppele või vastavalt käesoleva peatüki 2. jao 3. jaotise sätetele eesmärgiga SE ja liikmesriikides asuvate tema kontrollitavate ettevõtjate ja ettevõtete töötajaid informeerida ja nendega konsulteerida ning vajaduse korral rakendada töötajate osalemise õigust SE-s.

§ 49. Töötajate esinduskogu ja Euroopa äriühingu pädeva organi koostöö

(1) SE pädev organ ja töötajate esinduskogu teevad koostööd vastastikuse usalduse alusel, arvestades vastastikuseid huve ja kohustusi.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud põhimõtet kohaldatakse ka SE nõukogu või haldusnõukogu ja töötajate esindajate vahelisele koostööle seoses töötajate informeerimise ja konsulteerimise menetlusega.

2. jagu Töötajate esinduskogu asutamine ning töötajate kaasamise menetlus

1. jaotis *Läbirääkimised töötajate kaasamise üle*

§ 50. Meetmed läbirääkimiste alustamiseks

(1) Kui osalevate äriühingute juhatused või haldusõukogud koostavad SE moodustamise kava, peavad nad kohe pärast ühinemislepingu või valdusäriühingu asutamiseks asutamislepingu sõlmimist või kontrollitava ettevõtja asutamise kava või äriühingu SE-ks ümberkujundamise kava heakskiitmist võtma tarvitusele vajalikud meetmed, sealhulgas andma teavet osalevate äriühingute ja nende kontrollitavate ettevõtjate või ettevõtete nimede ja nende töötajate arvu kohta, et alustada äriühingute töötajate esindajatega läbirääkimisi töötajate kaasamise korralduse üle SE-s.

(2) Teave töötajate arvu kohta esitatakse liikmesriikide kaupa, näidates andmed kõikide asjaomaste ettevõtjate ja ettevõtete kohta eraldi.

(3) Kui töötajad osalevates äriühingutes omavad osalemise õigust, antakse lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud andmetele teavet ka töötajate osalemise vormi ja ulatuse kohta, näidates töötajate esindajate suhtarvu osalevate äriühingute töötajate koguarvust.

§ 51. Läbirääkimiste erikomisjoni moodustamine ja koosseis

(1) Käesoleva seaduse §-s 50 nimetatud läbirääkimiste pidamiseks moodustatakse osalevate äriühingute ja asjaomaste kontrollitavate ettevõtjate või ettevõtete töötajate esindajatest SE läbirääkimiste erikomisjon.

(2) SE läbirääkimiste erikomisjoni liikmed valitakse või nimetatakse proportsionaalselt töötajate arvuga iga liikmesriigi kohta, kus asuvad osalevad äriühingud ja asjaomased kontrollitavad ettevõtjad või ettevõtted, eraldades igale liikmesriigile ühe koha selle liikmesriigi töötajate arvu kohta, mis moodustab kuni 10% kõikide liikmesriikide osalevate äriühingute ja asjaomaste kontrollitavate ettevõtjate või ettevõtete töötajate arvust. Liikmed valitakse igas liikmesriigis vastavalt selles liikmesriigis ettenähtud valimise või nimetamise korrale.

§ 52. Euroopa äriühingu läbirääkimiste erikomisjoni moodustamine Euroopa äriühingu asutamisel ühinemise teel

(1) Kui SE läbirääkimiste erikomisjoni liikmed on käesoleva seaduse § 51 lõike 2 kohaselt valitud või nimetatud ning SE asutatakse ühinemise teel, valitakse või nimetatakse vastava liikmesriigi õiguse kohaselt täiendavad liikmed, kui ühinemise tulemusena iseseisva juriidilise isikuna tegevust lõpetav osalev äriühing ei ole oma liikme kaudu esindatud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud täiendavate liikmete arv vastab läbirääkimiste erikomisjonis esindust mitteomavate osalevate äriühingute arvule. Täiendavate liikmete koguarv ei tohi ületada 20% käesoleva seaduse § 51 lõike 2 kohaselt määratud liikmete arvust.

(3) Kui käesoleva seaduse § 51 lõike 2 kohaselt läbirääkimiste erikomisjonis liikme kaudu mitteesindatud osalevate äriühingute arv on alla 20% läbirääkimiste erikomisjoni liikmete arvust, esitab iga mitteesindatud osalev äriühing ühe täiendava liikme.

(4) Kui käesoleva seaduse § 51 lõike 2 kohaselt läbirääkimiste erikomisjonis liikme kaudu mitteesindatud osalevate äriühingute arv on üle 20% läbirääkimiste erikomisjoni liikmete arvust, jagatakse täiendavad kohad esindamata osalevate äriühingute vahel. Jaotus tehakse vastavalt osalevate äriühingute töötajate arvule. Täiendavate kohtade jaotust alustatakse suurimast osalevast äriühingust ja jätkatakse kahanevas järjestuses vastavalt töötajate arvule.

§ 53. Euroopa äriühingu läbirääkimiste erikomisjoni koosseisu muutmine

Kui läbirääkimisteks ettenähtud perioodil muutub oluliselt osalevate äriühingute töötajate arv või toimuvad muudatused osalevate äriühingute struktuuris ja need muudatused mõjutavad liikmesriikidele eraldatud kohtade jaotust, jaotatakse kohad ümber.

§ 54. Euroopa äriühingu läbirääkimiste erikomisjoni Eesti töötajaid esindavate liikmete valimine

(1) Eestis asuva osaleva äriühingu ja asjaomase kontrollitava ettevõtja või ettevõtte töötajaid esindava SE läbirääkimiste erikomisjoni liige või liikmed valitakse käesoleva seaduse §-s 17 sätestatud korras, arvestades käesolevast paragrahvist tulenevaid erisusi.

(2) Ühisesindus võtab SE läbirääkimiste erikomisjoni Eesti esindaja või esindajate valimisel arvesse järgmisi tingimusi:

- 1) iga osalev äriühing on võimaluse korral esindatud SE läbirääkimiste erikomisjonis vähemalt ühe liikme kaudu;
- 2) kui SE läbirääkimiste erikomisjoni Eesti liikmete arv on väiksem kui SE asutamisel Eestis asuvate osalevate äriühingute arv, võetakse esmalt arvesse suurima töötajate arvuga osalev äriühing.

(3) Kui Eestil on õigus valida SE läbirääkimiste erikomisjoni täiendavaid liikmeid, valitakse need liikmed käesolevas paragrahvis sätestatud korras.

§ 55. Eesti töötajate esindatus Euroopa äriühingu läbirääkimiste erikomisjonis

Kui esindatavate töötajate arv on SE läbirääkimiste erikomisjonis hääletamisel määrama tähtsusega, esindavad Eestist valitud liikmed töötajaid arvul, mis saadakse kõikide Eestis asuvate osalevate äriühingute, asjaomaste kontrollitavate ettevõtjate või ettevõtete töötajate koguarvu jagamisel SE läbirääkimiste erikomisjoni Eesti esindajate arvuga.

§ 56. Kokkuleppe sõlmimine ja Euroopa äriühingu läbirääkimiste erikomisjoni informeerimine

(1) SE läbirääkimiste erikomisjon ja osalevate äriühingute pädevad organid määravad kirjaliku kokkuleppega kindlaks töötajate kaasamise korra SE-s. Selleks informeerivad osalevate äriühingute pädevad organid SE läbirääkimiste erikomisjoni SE asutamise kavast ja selle tegelikust asutamise protsessist kuni SE registrisse kandmiseni.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kokkulepe on selle jõustumise järel siduv SE-le, selle liikmesriikides asuvatele kontrollitavatele ettevõtjatele ja ettevõtetele ning nende töötajatele.

§ 57. Otsuste tegemine Euroopa äriühingu läbirääkimiste erikomisjonis

(1) SE läbirääkimiste erikomisjon võtab otsuseid vastu oma liikmete absoluutse häälteenamusega tingimusel, et see esindab ka töötajate absoluutset enamust. Igal SE läbirääkimiste erikomisjoni liikmel on üks hääl.

(2) Kui läbirääkimiste tulemused viivad töötajate osalemise õiguse vähendamiseni, on sellise kokkuleppe heakskiitmiseks vajalik häälteenus, mis moodustab vähemalt 2/3 läbirääkimiste erikomisjoni liikmete häältest, mis esindavad vähemalt 2/3 töötajatest, kaasa arvatud nende liikmete hääled, kes esindavad vähemalt kahe liikmesriigi töötajaid, kui:

- 1) SE asutatakse ühinemise teel ja kui osalemine hõlmab vähemalt 25% osalevate äriühingute töötajate koguarvust või
- 2) SE asutatakse valdusäriühingu või kontrollitava ettevõtja loomise teel ja kui osalemine hõlmab vähemalt 50% osalevate äriühingute töötajate koguarvust.

(3) Töötajate osalemise õiguse vähendamisega on tegemist siis, kui SE nõukogu või haldusnõukogu liikmete suhtarv on väiksem kui osalevate äriühingute suurim suhtarv.

§ 58. Ekspertide kaasamine läbirääkimistesse

(1) Läbirääkimiste eesmärgil võib SE läbirääkimiste erikomisjon kaasata enda valitud eksperte, et need SE läbirääkimiste erikomisjoni tema töös abistaksid. Ekspertidena võib muu hulgas kaasata Euroopa Ühenduse asjakohase tasandi ametiühingute esindajaid.

(2) Ekspertid võivad SE läbirääkimiste erikomisjoni liikmete taotlusel osaleda läbirääkimistel nõuandva pädevusega, kui see on vajalik Euroopa Ühenduse tasandil ühtsuse ja järjepidevuse edendamise seisukohalt.

§ 59. Läbirääkimiste kestus

(1) Läbirääkimised algavad niipea, kui SE läbirääkimiste erikomisjon on moodustatud, ja võivad seejärel kesta kuus kuud.

(2) SE läbirääkimiste erikomisjon teatab läbirääkimiste alustamisest asjaomastele kolmandatele isikutele,

sealhulgas ametiühingutele.

(3) Pooled võivad kokkuleppel otsustada läbirääkimisi pikendada üle käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtaja kuni ühe aastani, arvates läbirääkimiste erikomisjoni moodustamisest.

§ 60. Euroopa äriühingu läbirääkimiste erikomisjoni otsus läbirääkimiste alustamata jätmise või lõpetamise kohta

(1) SE läbirääkimiste erikomisjon võib käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud häälteenamusega otsustada, et läbirääkimisi ei alustata või lõpetatakse juba alustatud läbirääkimised ning rakendatakse töötajate informeerimise ja konsulteerimise reegleid, mis kehtivad selles liikmesriigis, kus SE-l on töötajaid. Otsus peatab käesoleva seaduse §-s 62 sätestatud kokkuleppe sõlmimise menetluse. Sellisel juhul ei kohaldata käesoleva jao 3. jaotises sätestatud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud otsuse tegemiseks on vaja 2/3 nende SE läbirääkimiste erikomisjoni liikmete häältest, kes esindavad vähemalt 2/3 töötajatest, kaasa arvatud nende liikmete häältest, kes esindavad vähemalt kahe liikmesriigi töötajaid.

(3) Kui SE asutatakse ümberkujundamise teel, ei kohaldata käesolevat paragrahvi juhul, kui ümberkujundatavas äriühingus on töötajatel osalemise õigus.

(4) SE läbirääkimiste erikomisjon kutsutakse uuesti kokku kõige varem kaks aastat pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud otsuse tegemist, kui vähemalt 10% SE, tema kontrollitavate ettevõtjate või ettevõtete töötajatest või nende esindajad seda kirjalikult taotlevad, välja arvatud juhul, kui pooled lepivad kokku varasemas läbirääkimiste taasalustamises. Kui SE läbirääkimiste erikomisjon otsustab taasalustada läbirääkimisi, kuid läbirääkimiste tulemusena kokkuleppele ei jõuta, siis käesoleva jao 3. jaotises sätestatud ei kohaldata.

§ 61. Euroopa äriühingu läbirääkimiste erikomisjoni kulud

Osalevad äriühingud hüvitavad SE läbirääkimiste erikomisjoni moodustamise ja tööga, sealhulgas nendega peetavate läbirääkimistega kaasnevad kulud vastavalt käesoleva seaduse § 20 lõikes 6 sätestatule.

2. jaotis

Töötajate kaasamise kokkulepe

§ 62. Töötajate kaasamise kokkulepe

(1) Osalevate äriühingute pädevad organid ja SE läbirääkimiste erikomisjon peavad koostöö ja vastastikuse usalduse alusel läbirääkimisi eesmärgiga jõuda kokkuleppele SE töötajate kaasamise menetluse suhtes.

(2) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 4 ei ole sätestatud teisiti, määratakse lõikes 1 nimetatud osalevate äriühingute pädevate organite ja SE läbirääkimiste erikomisjoni vahelise kirjaliku kokkuleppega kindlaks:

- 1) kokkuleppe kohaldamisala;
- 2) esinduskogu koosseis, liikmete arv ning kohtade jaotus ja see, kes on SE pädeva organi arutelupartner SE, tema kontrollitavate ettevõtjate ja ettevõtete töötajate informeerimise ja konsulteerimise korra küsimustes;
- 3) esinduskogu ülesanded ning informeerimis- ja konsulteerimismenetlus;
- 4) esinduskogu koosolekute sagedus;
- 5) esinduskogule eraldatud rahalised ja materiaalsed vahendid;
- 6) kui pooled läbirääkimiste käigus otsustavad esinduskogu moodustamise asemel sisse seada informeerimis- ja konsulteerimismenetluse, siis selle rakendamise kord;
- 7) kui pooled läbirääkimiste käigus otsustavad sisse seada töötajate osalemise korra, siis selle korra sisu, kaasa arvatud vajaduse korral SE nõukogu või haldusnõukogu liikmete arv, keda töötajatel on õigus valida, nimetada, soovitada või tagasi lükata, ja nende liikmete valimise, nimetamise, soovitamise või tagasilükkamise kord ning liikmete õigused;
- 8) kokkuleppe jõustumise kuupäev ja kokkuleppe kestus, samuti asjaolud, mille esinemise korral kokkulepe uuesti läbi räägitakse, ja kokkuleppe uuendamise kord.

(3) Kui SE on loodud ümberkujundamise teel, tagab kokkulepe, et töötajate kaasamine säilitatakse vähemalt samal tasemel kui selles äriühingus, mis kujundatakse ümber SE-ks, arvestades muu hulgas käesoleva seaduse § 41 lõikes 4 sätestatud.

(4) Kokkuleppele kirjutavad alla osalevate äriühingute esindajad ning kokkuleppe poolt hääletanud läbirääkimiste erikomisjoni liikmed. Kokkuleppele lisatakse koosoleku protokoll, kus näidatakse SE läbirääkimiste erikomisjoni

hääletustulemused.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikega 3 vastuolus sõlmitud kokkulepe on tühine. Sellisel juhul kohaldatakse käesoleva jao 3. jaotises sätestatud.

3. jaotis

Seadusjärgne töötajate esinduskogu ja töötajate kaasamine

1. alljaotis

Üldsätted

§ 63. Seadusjärgse töötajate esinduskogu asutamine

Töötajate esinduskogu asutatakse käesoleva jaotise kohaselt alates SE Eestis registreerimise kuupäevast, kui:

- 1) pooled selles kokku lepivad või
- 2) käesoleva seaduse §-s 59 sätestatud tähtjaks ei ole kokkulepet sõlmitud ja iga osaleva äriühingu pädev organ otsustab jätkata SE registreerimist ning läbirääkimiste erikomisjon ei ole vastu võtnud § 60 lõikes 1 nimetatud otsust.

§ 64. Töötajate osalemist reguleerivate sätete kohaldamine

(1) Käesoleva jaotise töötajate osalemist reguleerivaid sätteid kohaldatakse, kui SE asutatakse ümberkujundamise ja ühinemise teel ning valdusäriühingu ja kontrollitava ettevõtja asutamise teel.

(2) Töötajate osalemist reguleerivaid sätteid kohaldatakse SE asutamisel ümberkujundamise teel, kui liikmesriigis kehtivaid töötajate nõukogus või haldusnõukogus osalemise reegleid kohaldati SE-ks ümberkujundatud äriühingu suhtes.

(3) Töötajate osalemist reguleerivaid sätteid kohaldatakse SE asutamisel ühinemise teel, kui:

- 1) enne SE registreerimist kohaldati ühes või mitmes osalevas äriühingus üht või mitut osalemise vormi, mis hõlmab vähemalt 25% kõigi osalevate äriühingute töötajate koguarvust või
- 2) enne SE registreerimist kohaldati ühes või mitmes osalevas äriühingus üht või mitut osalemise vormi, mis hõlmab vähem kui 25% kõigi osalevate äriühingute töötajate koguarvust, ja kui läbirääkimiste erikomisjon nii otsustab.

(4) Töötajate osalemist reguleerivaid sätteid kohaldatakse SE asutamisel valdusäriühingu või kontrollitava ettevõtja asutamise teel, kui:

- 1) enne SE registreerimist kohaldati ühes või mitmes osalevas äriühingus üht või mitut osalemise vormi, mis hõlmab vähemalt 50% kõigi osalevate äriühingute töötajate koguarvust või
- 2) enne SE registreerimist kohaldati ühes või mitmes osalevas äriühingus üht või mitut osalemise vormi, mis hõlmab vähem kui 50% kõigi osalevate äriühingute töötajate koguarvust, ja kui läbirääkimiste erikomisjon nii otsustab.

(5) Läbirääkimiste erikomisjon informeerib osalevate äriühingute pädevaid organeid käesoleva paragrahvi lõike 3 punkti 2 ja lõike 4 punkti 2 kohaselt tehtud otsusest.

(6) Kui ühegi osaleva äriühingu suhtes ei kohaldata enne SE registreerimist töötajate osalemise sätteid, ei ole SE kohustatud kehtestama töötajate osalemist reguleerivaid sätteid.

2. alljaotis

Töötajate esinduskogu

§ 65. Töötajate esinduskogu koosseis

(1) Töötajate esinduskogu koosseisu kuuluvad SE, tema kontrollitavate ettevõtjate ja ettevõtete töötajad, kes valitakse või nimetatakse igas vastavas liikmesriigis selleks etten ähtud korras.

(2) Töötajate esinduskogu liikmed valitakse või nimetatakse vastavalt iga liikmesriigi osalevate äriühingute ja asjaomaste kontrollitavate ettevõtjate ja ettevõtete töötajate arvule, eraldades igale liikmesriigile ühe koha selle riigi töötajate arvu kohta, mis moodustab kuni 10% kõikides liikmesriikides asuvate osalevate äriühingute ja asjaomaste kontrollitavate ettevõtjate ja ettevõtete töötajate koguarvust.

(3) SE pädevale organile tehakse teatavaks töötajate esinduskogu koosseis.

(4) Kui osalevate äriühingute töötajate arv oluliselt muutub või toimuvad muud muudatused osalevate äriühingute struktuuris ja need muudatused mõjutavad esinduskogu koostade jaotust ja liikmete arvu, viiakse esinduskogu liikmekohtade jaotus ja arv vastavusse toimunud muudatustega.

§ 66. Töötajate esinduskogu Eesti töötajaid esindavate liikmete valimine

Töötajate esinduskogu Eesti töötajaid esindavate liikmete valimisel kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 54 sätestatut.

§ 67. Juhtkomisjon ja töökord

(1) Esinduskogu võib moodustada kuni kolmeliikmelise juhtkomisjoni.

(2) Esinduskogu võtab vastu oma töökorra.

§ 68. Kokkuleppe sõlmimiseks läbirääkimiste alustamine

(1) Neli aastat pärast töötajate esinduskogu moodustamist selgitab esinduskogu, kas alustada läbirääkimisi käesoleva seaduse § 62 lõikes 1 nimetatud kokkuleppe sõlmimiseks või jätkata käesoleva jaotise sätete kohaldamist.

(2) Kui võetakse vastu otsus pidada läbirääkimisi kokkuleppe sõlmimiseks, on esinduskogul samad õigused ja kohustused nagu läbirääkimiste erikomisjonil vastavalt käesoleva seaduse §-des 55–62 sätestatule. Kui läbirääkimiste lõppemiseks kehtestatud tähtajaks ei ole kokkulepet sõlmitud, jätkatakse käesoleva jaotise kohaselt esialgse korra kohaldamist.

§ 69. Töötajate esinduskogu tegevuse kulude hüvitamine

SE hüvitab töötajate esinduskogu ja juhtkomisjoni tegevusega seotud kulud vastavalt käesoleva seaduse §-s 32 sätestatule.

§ 69¹. Töötajate esinduskogu liikme õigus töövabale ajale koolitusel osalemiseks

Töötajate esinduskogu liikmel on õigus koolitusel osalemiseks saada töövaba aega koos palga säilitamisega, kui koolitus on vajalik esinduskogu liikme ülesannete täitmiseks. Koolituseks võimaldatakse vähemalt 14 kalendripäeva aastas keskmise palga säilitamisega.

3. alljaotis
Töötajate kaasamine

§ 70. Töötajate esinduskogu pädevus informeerimisel ja konsulteerimisel

Töötajate esinduskogu pädevus informeerimisel ja konsulteerimisel on piiratud küsimustega, mis puudutavad SE-d ennast ja tema mõnda teise liikmesriigi territooriumil asuvat kontrollitavat ettevõtjat või ettevõtet, või küsimustega, mille puhul ühe liikmesriigi otsuseid tegevad organid ei ole pädevad otsustama.

§ 71. Töötajate esinduskogu korraline informeerimine ja konsulteerimine

(1) Töötajate esinduskogul on õigus informeerimisele ja konsulteerimisele pädeva organi koostatud regulaarselt esitatavate aruannete alusel, mis käsitlevad SE tegevust ja edasist arengut, ning sellel eesmärgil kohtuda SE pädeva organiga vähemalt üks kord aastas. Sellest teavitatakse ka kohalikke juhtimise eest vastutavaid isikuid.

(2) SE pädev organ esitab esinduskogule haldusnõukogu või juhatuse ja nõukogu koosseleku päevakorra ning arakirjad kõikidest dokumentidest, mis on esitatud aktsionäride üldkoosolekule.

(3) Koosolekul käsitletakse eelkõige ettevõtjate ja ettevõtete struktuuri, majanduslikku ja finantsolukorda, äri-, tootmis- ja müügitegevuse võimalikku arengut, tööhõive olukorda ja selle võimalikku arengut, investeeringuid, olulisi töökorralduslikke muudatusi, uute tööviiside ja tootmisprotsesside sisseseadmist, tootmise üleviimist, ettevõtjate ühinemist, jagunemist, ümberkujundamist ja tegevuse lõpetamist, samuti ettevõtete või nende oluliste

osade üleminekut ning töölepingute kollektiivset lõpetamist.

§ 72. Informeerimine ja konsulteerimine erakorraliste asjaolude ilmnemisel

(1) Töötajate esinduskogul on õigus saada teavet töötajate huve olulisel määral mõjutavate asjaolude kohta, eelkõige ettevõtete sulgemise, ümberpaigutamise ja ülemineku ning töölepingute kollektiivse lõpetamise kohta.

(2) Töötajate esinduskogul on õigus taotleda kohtumist SE pädeva organiga või SE iga juhtimistasandi iseseisvat otsustusõigust omavate juhtimise eest vastutavate isikutega, et saada teavet töötajate huve oluliselt puudutavate meetmete kohta ning pidada nendes küsimustes konsultatsioone. Kiireloomulistes asjades on juhtkomisjonil õigus taotleda kohtumist töötajate esinduskogu otsuse alusel.

(3) Kui pädev organ otsustab mitte tegutseda vastavalt esinduskogu arvamusele, on esinduskogul õigus taotleda uut kohtumist SE pädeva organiga. Uuel kohtumisel üritavad pooled jõuda kokkuleppele.

(4) Juhtkomisjoniga kohtumisest on õigus osa võtta ka nendel esinduskogu liikmetel, kes esindavad töötajaid, keda rakendatavad meetmed otseselt mõjutavad.

(5) Käesolevas paragrahvis sätestatu ei mõjuta pädeva organi õigusi.

§ 73. Informeerimis- ja konsulteerimiskoosolekute korraldus

(1) Enne kohtumist SE pädeva organiga on töötajate sellise esinduskogu või juhtkomisjoni liikmetel, mille koosseisu vastavalt käesoleva seaduse § 72 lõikele 4 on vajaduse korral laiendatud, õigus omavahel kohtuda pädeva organi esindajate juuresolekuta.

(2) Esinduskogu või juhtkomisjon võib kasutada enda valitud ekspertide abi.

§ 74. Töötajate esindajate informeerimine koosolekute tulemustest

Töötajate esinduskogu liikmed informeerivad SE, tema kontrollitavate ettevõtjate ja ettevõtete töötajate esindajaid informeerimis- ja konsulteerimismenetluse sisust ja tulemustest.

§ 75. Töötajate osalemine Euroopa äriühingus

(1) Kui SE on asutatud ümberkujundamise teel ja enne SE registreerimist kohaldati liikmesriigi sätteid töötajate osalemisele nõukogus või haldusnõukogus, jätkatakse SE suhtes töötajate osalemise kõikide sätete kohaldamist. Käesoleva paragrahvi lõikeid 2–6 kohaldatakse töötajate osalemisele, arvestades SE asutamisest tulenevaid erisusi.

(2) Kui SE on asutatud muul viisil, on SE, tema kontrollitavate ettevõtjate ja ettevõtete töötajatel või töötajate esinduskogul õigus valida, nimetada, soovitada või tagasi lükata osa SE nõukogu või haldusnõukogu liikmetest, kusjuures liikmete arv vastab osalevate äriühingute suurimale suhtarvule enne SE registreerimist.

(3) Kui osalevates äriühingutes esineb mitu töötajate osalemise vormi, otsustab läbirääkimiste erikomisjon, milline neist vormidest kehtestada SE-s. Läbirääkimiste erikomisjon informeerib osalevate äriühingute pädevaid organeid käesoleva lõike kohaselt tehtud otsusest.

(4) Töötajate esinduskogu otsustab proportsionaalselt SE töötajate arvuga igas liikmesriigis nõukogu või haldusnõukogu kohtade jaotuse eri liikmesriikide töötajaid esindavate liikmete vahel või millisel viisil SE töötajad võivad nende organite liikmete nimetamisel soovitusi anda või vastuseisu väljendada.

(5) Kui kohtade jaotuse tagajärjel ühe või mitme liikmesriigi töötajatel ei ole nõukogus või haldusnõukogus esindajat, määrab töötajate esinduskogu ühe käesoleva paragrahvi lõike 4 kohaselt jagatud kohtadest sellele liikmesriigile, eelkõige kui selleks on SE registrijärgse asukoha liikmesriik. Kui SE registrijärgse asukoha liikmesriigi esindajale on koht juba eraldatud, määratakse koht liikmesriigile, kus on kõige rohkem töötajaid.

(6) Töötajate esinduskogu või töötajate valitud, nimetatud või soovitatud SE nõukogu või haldusnõukogu liige on täisliige, kellel on samad õigused ja kohustused nagu aktsionäre esindavatel liikmetel, kaasa arvatud õigus hääletada.

§ 76. Euroopa äriühingu nõukogu või haldusnõukogu Eesti töötajaid esindava liikme valimine

Kui Eestile on eraldatud SE nõukogus või haldusnõukogus üks või mitu kohta, valitakse töötajaid esindav liige või liikmed käesoleva seaduse § 54 lõigetes 1–3 sätestatud korras, arvestades SE nõukogu või haldusnõukogu liikme või liikmete valimise erisusi.

3. jagu **Eri sätted**

§ 77. Töötajate kaasamise takistamise keeld

(1) Keelatud on piirata töötajate esinduskogu ja läbirääkimiste erikomisjoni õigusi, sealhulgas takistada ja mõjutada nende moodustamist ning tegevust, samuti informeerimis-, konsulteerimis- ja osalemismenetluse sisseseadmist ja teostamist.

(2) Keelatud on mõjutada ja takistada töötajate esinduskogu liikmete, läbirääkimiste erikomisjoni liikmete ning informeerimis-, konsulteerimis- ja osalemismenetluses osalevate töötajate esindajate tegevust nende õiguste piiramise või eeliste lubamise kaudu.

§ 78. Konfidentsiaalne teave

(1) Läbirääkimiste erikomisjoni liikmetel, töötajate esinduskogu liikmetel, kaasatud ekspertidel ja tõlkidel ning käesoleva seaduse § 62 lõike 2 punkti 6 kohaselt informeerimis- ja konsulteerimismenetluses osalevatel töötajate esindajatel on keelatud avaldada kolmandatele isikutele või muul viisil käesoleva seaduse vastaselt kasutada neile nende ülesannete täitmisel selgelt konfidentsiaalsena edastatud teavet. Konfidentsiaalse teabe hoidmise kohustus laieneb ka pärast nimetatud isikute volituste lõppemist.

(2) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikud, välja arvatud eksperdid ja tõlgid, ei nõustu edastatud teabe konfidentsiaalsusega, on SE või osaleva äriühingu nõukogu või haldusnõukogu kohustatud töötajate esindaja nõudmisel põhjendama teabe konfidentsiaalsust.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohustus ei laiene töötajate esinduskogu liikme suhtlemisele teiste vastava esinduskogu liikmetega ning SE, tema kontrollitavate ettevõtjate ja ettevõtete töötajate esindajatega, kui nendele tuleb vastavalt käesoleva seaduse §-s 62 sätestatud kokkuleppe või § 74 kohaselt teatavaks teha informeerimis- ja konsulteerimismenetluse sisu ja tulemused, samuti suhtlemisele tõlkide ja ekspertidega, kes abistavad esinduskogu tema töös.

(4) Sarnaselt käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud erandiga ei laiene lõikes 1 sätestatud kohustus:

- 1) läbirääkimiste erikomisjoni liikme suhtlemisele ekspertide ja tõlkidega;
- 2) töötajate esindajale, kes käesoleva seaduse § 62 lõike 2 punktis 6 nimetatud kokkuleppe kohaselt suhtleb informeerimis- ja konsulteerimismenetluses tõlkide ja ekspertidega ning Eestis asuva SE, tema kontrollitavate ettevõtjate ja ettevõtete töötajate esindajatega, kui neile tuleb § 62 lõike 2 punktis 6 sätestatud kokkuleppe kohaselt teatavaks teha informeerimis- ja konsulteerimismenetluse sisu ja tulemused.

(5) SE või osaleva äriühingu nõukogu või haldusnõukogu võib keelduda teabe andmisest, kui objektiivsete kriteeriumide põhjal otsustades sellise iseloomuga teabe avalikustamine oluliselt kahjustab või võib kahjustada osaleva äriühingu või SE või tema kontrollitavate ettevõtjate ja ettevõtete tegevust. See õigus ei laiene teabele töötajate arvu kohta. Teabe andmisest keeldumise korral on SE või osaleva äriühingu nõukogu või haldusnõukogu kohustatud esitama objektiivsetele kriteeriumidele tugineva põhjenduse, miks teabe avaldamine oluliselt kahjustab või võib kahjustada ettevõtja tegevust.

§ 79. Konfidentsiaalse teabega seotud vaidluse lahendamise kohtus

Käesoleva seaduse § 78 lõikes 2 nimetatud töötajate esindajal on õigus pöörduda edastatud teabe konfidentsiaalsusest ja teabe andmisest keeldumisest tuleneva vaidluse lahendamiseks kohtusse.

§ 80. Kaasamises osalevate töötajate esindajate tagatised

Eestis töötavate SE läbirääkimiste erikomisjoni liikmete, töötajate esinduskogu liikmete, informeerimis- ja konsulteerimisülesannete täitmisega seotud töötajate esindajate ning SE nõukogusse või haldusnõukogusse kuuluvate töötajate esindajate, kes on SE, tema kontrollitava ettevõtja või ettevõtte või osaleva äriühingu töötajad, tagatiste suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 40 sätestatud.

§ 81. Euroopa äriühingu v äärkasutus

(1) Kui pärast SE registreerimist tehakse olulisi muudatusi SE-s tema kontrollitava ettevõtjaga või ettevõttega seoses ning võib järeldada, et SE asutamisel oli eesmärk töötajad kaasamise õigusest ilma jätta või nende õiguste kasutamist piirata, peetakse uued läbirääkimised.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud läbirääkimisi alustatakse töötajate esinduskogu või SE uute kontrollitavate ettevõtjate või ettevõtete töötajate esindajate kirjalikul taotlusel. Läbirääkimiste pidamiseks kohaldatakse SE asutamisel ettenähtud töötajate kaasamise läbirääkimiste korraldust, arvestades, et:

- 1) osalevaid äriühinguid käsitatakse pärast SE registreerimist vastavalt SE-na, tema kontrollitavate ettevõtjate ja ettevõtetenä;
- 2) läbirääkimiste erikomisjoni käsitatakse pärast SE registreerimist töötajate esinduskoguna;
- 3) käesoleva seaduse § 64 lõigetes 3 ja 4 sätestatud SE registreerimisele eelnevat perioodi käsitatakse läbirääkimiste ebaõnnestumisele eelnenud perioodina.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud oluliste muudatuste all mõeldakse muudatusi SE, tema kontrollitavate ettevõtjate ja ettevõtete struktuuris, töötajate arvus või registrijärgses asukohas, kui need oleksid põhjutanud käesoleva seaduse § 64 kohaselt käesoleva peatüki 2. jao 3. jaotise teistsuguse kohaldamise ning kui §-s 64 nimetatud asjaolud oleksid esinenud enne SE asutamist ja sellel ajal peetud läbirääkimised oleksid ebaõnnestunud.

(4) Kui ei suudeta tõendada vastupidist, eeldatakse, et käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud olulised muudatused näitavad kavatsust asutada SE viisil, mis jätab töötajad ilma kaasamise õigusest või piirab seda õigust juhul, kui olulised muudatused esinevad SE registreerimisele järgneva aasta jooksul.

(5) Kui SE asutati eesmärgiga jätta töötajad ilma kaasamise õigusest või seda õigust piirata, ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud läbirääkimiste pidamine piiratud SE asutamisele järgnevate muudatustega.

§ 82. Euroopa äriühingu väärkasutusega seotud vaidluse lahendamine kohtus

(1) Töötajate esinduskogu liikmel ja SE uute kontrollitavate ettevõtjate või ettevõtete töötajate esindajal on õigus pöörduda SE väärkasutusest tuleneva vaidluse lahendamiseks kohtusse läbirääkimiste õiguse tunnustamise nõudega.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõue aegub ühe aasta jooksul, arvates päevast, millal töötajate esinduskogu liige või SE uute kontrollitavate ettevõtjate või ettevõtete töötajate esindaja oluliste muudatuste esinemisest SE-s teada sai või pidi teada saama.

4. peatükk RIIKLIK JÄRELEVALVE

§ 83. Riikliku järelevalve teostamine

(1) Riiklikku järelevalvet käesoleva seaduse nõuete täitmise üle teostab Tööinspeksioon. Riikliku järelevalve käigus toimuvale menetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse (RT I 2001, 58, 354; 2002, 53, 336; 61, 375; 2003, 20, 117; 78, 527) sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

(2) Käesoleva seaduse nõuete rikkumise korral on tööinspektoril või Tööinspeksiooni kohaliku inspeksiooni juhatajal õigus teha ettekirjutus, milles märgitakse:

- 1) ettekirjutuse tegemise aeg ja koht;
- 2) ettekirjutuse koostaja ees- ja perekonnanimi, ametikoht ning asutuse nimetus ja aadress;
- 3) füüsilise isiku ees- ja perekonnanimi või selle juriidilise isiku nimi, kellele ettekirjutus tehakse;
- 4) ettekirjutuse tegemise aluseks olevad asjaolud ja viide õiguslikule alusele;
- 5) ettekirjutuse resolutsioon, milles tuuakse välja kohustatud subjekti ettekirjutusest tulenevad kohustused ja nende täitmise tähtajad;
- 6) viide haldussunnivahendite kohaldamise võimalusele ettekirjutuses sisalduva kohustuse täitmata jätmise korral;
- 7) ettekirjutuse vaidlustamise kord ja tähtaeg;
- 8) ettekirjutuse koostaja allkiri.

(3) Ettekirjutus koostatakse kahes eksemplaris, millest üks jääb ettekirjutuse koostajale ja teine adressaadile. Kui on vaja informeerida ettekirjutusest kolmandat isikut, toimetatakse talle posti teel või elektrooniliselt kätte ettekirjutuse koostaja kinnitatud ettekirjutuse ärakiri.

(4) Ettekirjutus on adressaadile täitmiseks kohustuslik. Tööinspektoril või Tööinspeksiooni kohaliku inspeksiooni juhatajal on õigus kontrollida ettekirjutuse täitmist selles märgitud tähtaja jooksul.

(5) Ettekirjutuse täitmata jätmise korral võib tööinspektor või Tööinspeksiooni kohaliku asutuse juhataja rakendada asendustäitmise ja sunniraha seaduses (RT I 2001, 50, 283; 94, 580) sätestatud korras sunniraha.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud sunniraha igakordse rakendamise ülemmäär on 50 000 krooni.

§ 84. Ettekirjutuse vaidemenetlus

(1) Vaie ettekirjutuse peale esitatakse, vaadatakse läbi ja lahendatakse haldusmenetluse seaduses ettenähtud korras, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

(2) Kui adressaat ei nõustu tööinspektori ettekirjutusega, on tal õigus esitada vaie Tööinspeksiooni kohaliku inspeksiooni juhatajale kümne kalendripäeva jooksul haldusakti teatavakstegemisest arvates. Kui ettekirjutuse on teinud Tööinspeksiooni kohaliku inspeksiooni juhataja, on adressaadil õigus esitada vaie Tööinspeksiooni peadirektorile kümne kalendripäeva jooksul haldusakti teatavakstegemise päevast arvates.

(3) Kui ettekirjutuse teinud tööinspektor täidab vaidemenetluse ajal ajutiselt kohaliku inspeksiooni juhataja ülesandeid, lahendab vaide Tööinspeksiooni peadirektor. Sellisel juhul edastab kohaliku inspeksiooni juhataja ülesandeid täitev tööinspektor vaide lahendamiseks Tööinspeksiooni peadirektorile.

(4) Vaide esitamine ei vabasta kohustusest ettekirjutust täita. Tööinspeksiooni kohaliku inspeksiooni juhatajal või Tööinspeksiooni peadirektoril on õigus vaide esitaja taotluse korral või omal algatusel peatada ettekirjutuse täitmine kuni vaideotsuse tegemiseni.

5. peat ükk VASTUTUS

§ 85. Riikidevahelise informeerimise ja konsulteerimise ning töötajate kaasamise takistamise keelu rikkumine

(1) Riikidevahelise informeerimise, konsulteerimise või töötajate kaasamise takistamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 86. Töötajate arvu ja nende jaotuse kohta teabe esitamise kohustuse rikkumine

(1) Üleühenduselise ettevõtja, üleühenduselise ettevõtjate grupi või osalevate äriühingute poolt töötajate arvust või nende jaotusest liikmesriikides õigeaegselt teavitamata jätmise, ebapiisava teavitamise või valeandmete esitamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 87. Iga-aastase ning erakorralise informeerimise ja konsulteerimise kohustuse rikkumine

(1) Iga-aastase või erakorralistel asjaoludel toimuva informeerimise või konsulteerimise kohustuse täitmata jätmise, ebapiisava teavitamise või valeandmete esitamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 88. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 85–87 sätestatud väärtegadele kohaldatakse karistusseadustiku (RT I 2001, 61, 364; 2002, 86, 504; 82, 480; 105, 612; 2003, 4, 22; 83, 557; 90, 601; 2004, 7, 40; 46, 329; 54, 387; 56, 401; 88, 600) üldosa ja väärtemenetluse seadustiku (RT I 2002, 50, 313; 110, 654; 2003, 26, 156; 83, 557; 88, 590; 2004, 46, 329; 54, 387 ja 390; 56, 403; RT III 2004, 9, 96) sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 85–87 sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Tööinspeksioon.

6. peat ükk SEADUSE RAKENDAMINE

§ 89. Kehtivad kokkulepped

(1) Käesoleva seaduse 2. peatükki ei kohaldata üleühenduselisele ettevõtjale või ettevõtjate grupile, kus käesoleva seaduse jõustumise ajal kehtib kokkulepe, mis hõlmab üleühenduselise ettevõtja või ettevõtjate grupi töötajate informeerimist ja konsulteerimist.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kokkuleppe lõppemisel või pooled kokkulepet pikendada. Kui pooled kokkulepet ei pikenda, kohaldatakse käesolevat seadust.

Riigikogu esimees Ene ERGMA

¹ EL Nõukogu direktiiv 94/45/EÜ Euroopa töö nõukogu asutamise või töötajate teavitamis- ja nõustamiskorra sisseseadmise kohta liikmesriigiülestes ettevõtetes või kontsernides (EÜT L 254, 30.09.1994, lk 64–72); EL Nõukogu direktiiv 2001/86/EÜ, millega täiendatakse Euroopa äriühingu põhikirja töötajate kaasamise suhtes (EÜT L 294, 10.11.2001, lk 22–32).